

BESTUURSVERSLAG Stichting ZPW

1 januari tot en met 31 december 2023

Algemene gegevens

Stichting Zelfstandige Publieke Werkgevers

Postadres: Aidadreef 4, 3561 GE Utrecht

Emailadres: info@stichtingZPW.nl

www.stichtingZPW.nl

Rechtsvorm: stichting opgericht per 23 mei 2019 KvKnr: 74913069

Bestuur

Het bestuur bestond per 31 december 2023 uit de volgende leden:

Naam	Koepel	Dagelijks bestuursfunctie / Datum portefeuillehouder	Datum
Fleur Gräper	IPO	Penningmeester/ secretaris	Tot 1 juli 2023
Hans van der Stelt	IPO		Vanaf 1 juli 2023
Gabe van der Zee	MBO Raad		Tot 1 mei 2023
Joany Krijt	MBO Raad		Vanaf 1 mei 2023
Gabriël Zwart Karen Kruijthof	NFU		
Freddy Weima	PO-Raad	Per 1 juli 2023 Penningmeester/secretaris (tevens portefeuillehouder arbeidsmarktbeleid)	
Marcel Nollen	Unl (vh. VSNU)		
Manita Koop	UvW	Portefeuillehouder banenafpraak	
Erica Schaper	VH	Voorzitter	
Jan Seton	VNG	Vice-voorzitter (tevens portefeuillehouder pensioen)	
Ingrid de Bonth	VO-raad		
Liz Schilt	Wvoi		

Doelstelling ZPW

ZPW is actief op het terrein van de arbeidsmarkt, arbeidsverhoudingen en arbeidsvoorwaarden voor 10 werkgevers binnen de publieke sector en heeft tot doel het behartigen van de gemeenschappelijke belangen

van de deelnemers aan ZPW en voor hetgeen hiermee rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord.

ZPW tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door:

- het faciliteren van de onderlinge uitwisseling van ideeën, kennis en ervaring;
- het leveren en ontsluiten van kennis en expertise ten behoeve van de sectorwerkgevers van de onderwijssectoren en decentrale overheden;
- het coördineren, formuleren en communiceren van gezamenlijke belangen van de sectorwerkgevers van de onderwijssectoren en decentrale overheden;
- het gevraagd en ongevraagd kenbaar maken van haar opvattingen over onderwerpen rondom arbeidsmarkt, arbeidsverhoudingen en arbeidsvoorwaarden (waaronder pensioenen) aan de overheid en anderen;
- het stimulerend, coördinerend en adviserend optreden met betrekking tot pensioenen voor werkgevers in de deelnemende sectoren.

Begroting 2023

ZPW heeft in 2023 drie hoofdthema's waarop zij samenwerken: pensioenen, arbeidsmarktbeleid en banenafpraak. ZPW wisselt onderling kennis uit en bouwt een eigen netwerk bij en met relevante stakeholders zoals de SER, Stichting van de Arbeid, verschillende departementen (waaronder SZW), VNO-NCW en AWWN.

ZPW in vertegenwoordigende posities

ZPW is in 2023 vertegenwoordigd in het ABP-bestuur (bestuursleden zitten zonder last of ruggespraak in bestuur na voordracht), het ABP Verantwoordingsorgaan (leden zitten zonder last of ruggespraak in VO na benoeming), de Pensioenkamer en bijbehorende werkgroepen en overleggen, de Raad voor Overheidspersoneel, het Instituut Asbestslachtoffers, het instituut Beroepsziekten, de stichting Albeda Leerstoelen, de Raad van Toezicht CAOP, de bedrijfscommissies overheid bij CAOP en de WAA-klokkenluiders van de Stichting van de Arbeid.

In SER-verband heeft ZPW een aantal vertegenwoordigingen in vaste commissies zoals de commissie Arbeidsomstandigheden, de Commissie Bevordering Medezeggenschap en de Stichting SCOOR-RMZO. Daarnaast neemt ZPW regelmatig deel aan tijdelijke adviescommissies van de SER zoals de commissie arbeidsmarkttekorten in maatschappelijke sectoren, commissie hybride werken en de commissie maatschappelijk verlof. ZPW neemt hieraan deel als het advies de werkgeversfunctie van organisaties raakt.

ZPW heeft zitting in de Bestuurlijke Regiegroep; het overleg met de kabinetssectoren o.a. ter afstemming van het werkgeversmandaat ten behoeve van de pensioenonderhandelingen ABP in de Pensioenkamer en het elkaar informeren vanuit de werkgeversfunctie.

ZPW heeft een eigen relatie opgebouwd met VNO-NCW en met AWWN. Met AWWN is er een samenwerkingsovereenkomst ten behoeve van het gebruik maken van het advies aanbod van de AWWN door de brancheverenigingen en de bij hen aangesloten werkgevers.

Onder leiding van de voorzitter van de SER wordt in het afstemmingsoverleg met alle Nederlandse polderpartijen; de Stichting van de Arbeid, de SER, VNO/NCW, de vakcentrales, de centrales van overheidspersoneel een aantal keren per jaar informatie uitgewisseld. In 2023 is, conform afspraak bij de totstandkoming, dit overleg geëvalueerd. Het gesprek over deze evaluatie en het vervolg van de voortzetting van het afstemmingsoverleg wordt in 2024 gevoerd.

Naast bovengenoemd overleg is er een structureel overleg met het ministerie van SZW.

Thema Pensioen

Terugblik 2023

Het jaar 2023 heeft grotendeels in het teken gestaan van het maken van afspraken over de ABP-pensioenregeling 2027 inclusief de wijze waarop de huidige pensioenregeling wordt omgezet naar de nieuwe pensioenregeling. Eind 2023 heeft de Pensioenkamer het hoofdlijnenresultaat gepubliceerd. Dit wordt in 2024 verder uitgewerkt en opgenomen in het zogenaamde “transitieplan”.

Binnen ZPW is nauw samengewerkt om tot dit resultaat te kunnen komen in de Pensioenkamer. Deze samenwerking bestond enerzijds uit het informeren van en afstemmen met de werkgroep pensioenen ZPW waarin de ZPW-sectoren vertegenwoordigd zijn. Daarnaast was formele consultatie van de sectoren noodzakelijk om tot een gedragen richting en resultaat te komen. Op het gebied van pensioenen is er blijvend aandacht voor het werkgeversoverleg, dit betreft zowel de afstemming binnen ZPW als ook met de kabinetssectoren. Daarnaast is de relatie met het ABP-bestuur een belangrijk onderdeel in de positionering van ZPW op het pensioendossier. ZPW en haar belangen onder de aandacht brengen is en blijft een belangrijke doelstelling.

Vooruitblik 2024 Pensioenen

Ook in 2024 zal ZPW intensief bezig zijn met de verdere uitwerking van de ABP-pensioenregeling 2027. In 2024 is het transitieplan opgesteld, deze zal naar verwachting begin juli 2024 aangeboden kunnen worden aan het ABP-bestuur. Hiermee is het proces echter nog niet afgerond, want niet alleen moet het ABP-bestuur de opdracht conform het transitieplan daarna nog accepteren om uit te voeren, maar ook een gedetailleerde uitwerking van de afspraken moet vorm krijgen in een nieuw pensioenreglement. Hier is ZPW nauw bij betrokken. En ook zal vanuit ZPW veel aandacht zijn voor de communicatie over de pensioenregeling 2027.

Daarnaast zal ZPW zich in 2024 in algemene zin richten op het verder professionaliseren en positioneren van ZPW op het beleidsthema pensioenen. Naast de onderwerpen die jaarlijks terugkomen en te verwachten zijn, zal er ook bewust geanticipeerd worden op toekomstige ontwikkelingen op het beleidsthema pensioenen. Daarnaast zullen de banden met ABP worden verstevigd op zowel bestuurlijk als op ambtelijk niveau. Dit om elkaar te kunnen ondersteunen en versterken.

Thema Arbeidsmarkt

Terugblik 2023

ZPW kent een werkgroep arbeidsmarktbeleid. In deze werkgroep zijn alle tien sectoren vertegenwoordigd. De werkgroep kwam in 2023 vijf maal bijeen. Tijdens de bijeenkomsten worden consultaties van wetgeving besproken voor advies, ontwikkelingen op het terrein van fiscale en sociaaleconomische wetgeving gedeeld, cao-ontwikkelingen uitgewisseld, kennis en ervaring op relevante actuele onderwerpen gedeeld en worden adviezen aan het ZPW-bestuur voorbereid.

In 2023 zijn de volgende zaken opgepakt en uitgewerkt:

- Voorbereiden en bespreken adviescommissies SER arbeidsmarkttekorten in maatschappelijke sectoren en maatschappelijk verlof;
- Inbreng geleverd vanuit arbeidsmarktbeleid voor het debat en belangenbehartiging in de verschillende overleggen zoals met VNO-NCW, SER en departementen. Het betrof o.a. de onderwerpen ZZP, vast-flexibel werken en medezeggenschap;
- Diverse reacties op internetconsultaties;
- Voorbereiden van arbo-overleggen in SER en StvdA;
- Onderlinge kennisdeling over cao-ontwikkelingen en arbeidsmarktvragestukken;

- Voorbereiden van een brief aan de informateur van een nieuw kabinet. Deze is eind 2023 aan de eerste informatie, de heer Plassterk, verstuurd.

Naast de werkgroep arbeidsmarktbeleid kent ZPW een werkgroep diversiteit en inclusie. Deze werkgroep komt incidenteel bijeen, als ontwikkelingen daartoe aanleiding geven.

Dit vloeit voort uit de vierde ambitie die ZPW in zijn visie heeft geformuleerd: *het streven naar Inclusieve arbeidsorganisaties, waarin werkenden een duurzame werkrelatie hebben, die een afspiegeling vormen van de samenleving.*

Vooruitblik 2024

2024 start met een demissionair kabinet. Dit kabinet heeft aangegeven wel voortgang te willen boeken op de actuele thema's rond arbeidsmarktbeleid (ZZP, Flex, RVU, etc), maar belangrijke besluitvorming aan een nieuw kabinet te laten. Dit neemt niet weg dat overleg wordt gevoerd met werkgevers en werknemers in de Stichting van de Arbeid. Waar mogelijk en gewenst is ZPW hierbij betrokken, zoveel mogelijk aan de voorkant.

De ZPW-werkgroep Arbeidsmarktbeleid wil voorstellen doen over conceptwet- en regelgeving, inbreng in actuele discussies en het delen van kennis en ervaring op relevante thema's.

Nog meer dan in de afgelopen jaren zal ZPW in 2024 kennisdeling op cao-onderwerpen organiseren. Hiertoe brengen we de sectoren met gelijklopende cao-procesafspraken en cao-wensen bij elkaar. Ook wordt in 2024 verkend op welke thema's met publieke vakbonden sectoroverstijgend overleg gevoerd gaat worden.

Thema Banenafpraak

In het Sociaal Akkoord van 2013 hebben sociale partners in de marktsector afgesproken 100.000 extra banen te realiseren voor mensen met een arbeidsbeperking. Deze afspraak is vastgelegd in de Wet Banenafpraak en Quotum Arbeidsbeperkten, waarin tevens werd opgenomen dat de overheid 25.000 extra banen realiseert. Overheids- en onderwijswerkgevers hadden tot en met december 2023 de tijd om 25.000 banen te realiseren.

Terugblik 2023

ZPW wil als publieke werkgever deze maatschappelijke bijdrage naar vermogen leveren en heeft inclusief werkgeverschap als één van haar kernwaarden opgenomen. Ook in 2023 heeft ZPW zich ingespannen om deze extra banen te realiseren en de Banenafpraak te borgen in hun werkprocessen.

Uit de jaarmeting 2022 bleek dat, ondanks de inspanningen, de stijging van het aantal banen stagneert. De markt haalt minder ruim haar doelstelling en bij overheidswerkgevers was sprake van een (lichte) daling. Naar aanleiding van de daling bij overheidswerkgevers en het beperkte zicht dat we hebben op onze eigen statistieken blijft het belangrijk om de uitvoering van de banenafpraak te verbeteren in onze sectoren.

De ZPW-sectoren maken allemaal een werkagenda, organiseren activiteiten om de Banenafpraak onder de aandacht te brengen, delen goede voorbeelden in het projectleidersoverleg van de ZPW. ZPW staat in goed contact met de organisatie 'Op naar de 125.000'; een initiatief van SZW en BZK bij VNO-NCW om werkgevers te faciliteren in het behalen van de 125.000.

Aanvullend op de uitvoering van de werkagenda's Banenafpraak per sector, is op bestuurlijk niveau meer aandacht gevraagd voor de Banenafpraak. De bestuurlijke portefeuillehouder ZPW heeft met de bestuurders van alle ZPW-sectoren gesproken over de uitvoering. Uit deze gesprekken blijkt dat er veel commitment is, er al veel gebeurd is en er ook nog nieuwe mogelijkheden zijn. Maar er worden ook nog knelpunten ervaren. Zo tellen

banen die gerealiseerd worden door middel van inkoop nu niet mee. Uit onderzoek blijkt dat de omvang binnen de overheid momenteel tussen de 15.000 a 17.000 banen betreft.

ZPW heeft in gesprek met SZW aangegeven de werkagenda nog beter uit te nutten en ook de knelpunten zoals samenvoeging en inkoop geagendeerd.

SZW heeft middels een Kamerbrief laten weten dat een verlenging van de opbouwperiode lastig is maar onvermijdelijk. Er komt een kleine verbreding van de doelgroep. Er komt echter geen samenvoeging van 100.000 en 25.000 totdat overheidswerkgevers beter presteren. Dit betekent dat de 15.000 a 17.000 banen niet meetellen in de formele cijfers. ZPW is van mening dat met dit uitstel van samenvoeging de Bestuurlijke Afspraak (eenzijdig) onder druk wordt gezet. Dit heeft ZPW kenbaar gemaakt in een brief aan de minister van SZW.

Vooruitblik 2024

In het komende regeerakkoord is bestaanszekerheid waarschijnlijk een belangrijk thema. De Banenafpraak levert hierin een bijdrage aangezien de waarde van werk onlosmakelijk is verbonden met het opbouwen van bestaanszekerheid. SZW is zich aan het oriënteren op de toekomst van de Banenafpraak na 2026, het einde van de opbouwperiode. De gedachte is om het denken in doelgroepen enigszins los te laten en meer te kijken naar individuele ondersteuningsbehoefte.

Ondertussen spant ZPW zich in 2024 tot 2026 wederom in om mensen met een arbeidsbeperking meer kans op werk te geven binnen de ZPW-sectoren om zo tot een inclusieve arbeidsmarkt te komen. Komende periode worden hiervoor enkele nieuwe handelingsperspectieven nader onderzocht.

Werkwijze ZPW

Het dagelijks bestuur van medewerkers ZPW bereidt de vergaderingen van het bestuurlijk DB (voorzitter, vicevoorzitter, penningmeester/secretaris) en bestuurlijk ZPW voor. De drie inhoudelijke coördinatoren doen dat met de bestuurlijke portefeuillehouders. Het DB is in 2023 uitgebreid met een derde bestuurslid. Het DB bestaat uit de voorzitter, vicevoorzitter (en pensioenbestuurder), penningmeester/secretaris (en arbeidsmarktbeleid).

Activiteiten buiten de drie thema's van de inhoudelijke coördinatoren worden verdeeld en uitgevoerd door medewerkers uit de sectoren zelf. Er is een klein budget voor extern advies. In 2024 is dat deels ingezet voor advies op het thema pensioen.

Het bestuurlijk ZPW vergadert in principe 5 keer per jaar, en indien nodig zijn er tussentijdse bestuurlijke (DB) ZPW-vergaderingen.

ZPW heeft geen eigen secretariaat, het secretariaat is belegd bij de MBO Raad. De financiële boekhouding is ondergebracht bij de PO-Raad.

De vergaderingen vinden merendeel digitaal plaats.

In 2023 zijn ten behoeve van de thema's, door de inhoudelijke coördinatoren met de werkgroepen waarin alle sectoren vertegenwoordigd zijn, vergaderingen geweest.

Diner pensant

Bestuurders ZPW hebben elkaar gesproken tijdens het diner-pensant van de ZPW in november. Naast de ZPW-bestuurders waren ook andere bestuurders uit de tien ZPW-sectoren aanwezig.

Centraal stond de zorgelijke situatie die ontstaan is en ook komende jaren zal voortduren door de arbeidsmarkttekorten. Deze tekorten zetten de continuïteit van dienstverlening in alle ZPW-sectoren onder druk.